

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

Грінченко Р.В.

_____ (підпис)

“ ” _____ 2024 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня бакалавр

зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)

за освітньою програмою «Економіка підприємства та організація підприємницької діяльності»

на тему:

«ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКУ ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД»»

Виконавець:

студент факультету ФЕУП

Чегодар Владислав В'ячеславович

(прізвище, ім'я, по-батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

д.е.н., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Грінченко Раїса Володимирівна

(прізвище, ім'я, по-батькові)

/підпис/

Одеса 2024

Зміст

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....	6
1.1. Сутність та значення прибутку для підприємства.....	6
1.2. Види прибутку.....	11
1.3. Шляхи підвищення прибутку підприємства.....	21
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД».....	26
2.1. Загальна характеристика діяльності ТОВ «Телекарт-Прилад».....	26
2.2. Аналіз основних техніко-економічних показників діяльності ТОВ «Телекарт-Прилад».....	34
2.3. Аналіз динаміки та структури прибутку ТОВ «Телекарт-Прилад».....	42
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКУ ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД».....	49
3.1. Підвищення прибутку ТОВ «Телекарт-Прилад» за рахунок впровадження ERP-системи.....	49
3.2. Підвищення прибутку ТОВ «Телекарт-Прилад» за рахунок виробництва нового виду продукції	57
ВИСНОВКИ.....	62
Список використаних джерел.....	66
ДОДАТКИ.....	70

ВСТУП

Актуальність теми. Головна суб'єктивна мета діяльності кожного підприємства – отримання максимального прибутку при мінімальних витратах у своїй справі. У контексті сучасної конкуренції на ринку компаніям необхідно активізувати свої зусилля, щоб не лише утримати свої позиції, але й забезпечити подальший сталий розвиток та здобуття лідируючих позицій.

Прибуток підприємства також відіграє важливу роль у фінансуванні підприємства наряду з зовнішніми джерелами фінансування. Проте, на багатьох вітчизняних підприємствах процес розподілу та ефективного використання прибутку зустрічає ряд проблем, зокрема через помилки у короткостроковому підході до управління прибутком без огляду на стратегічне планування, а також недооцінку показників фінансової стабільності, що може призводити до збитків або навіть банкрутства. Тому виявлення зовнішніх та внутрішніх факторів, які впливають на зміну прибутку, та розробка відповідних шляхів підвищення прибутку виступає невід'ємною частиною поточної діяльності кожного суб'єкта господарювання незалежно від розміру, та специфіки діяльності

Таким чином, аналізу формування і розподілу прибутку повинна бути приділена особлива увага, мета якого виявити потенційні резерви його зростання, необхідні для підвищення рівня конкурентоспроможності та фінансової стійкості підприємства.

Аспекти формування прибутку підприємства широко розглянуті в наукових працях таких вчених-економістів: А. Сміт, Д. Рікардо, К. Маркс, Т Мен, С. Фішер, І.О.Бланк, В.О. Мец, О.В. Павловська, Л.Ю. Кучер, Є.А. Кисельова, М.Я. Коробов, О.І. Гадзевич, О.А. Орлов, В.І. Блонська, В.О. Іванов, Д.Д. Моляков, А.Д. Шеремет та інші. Нажаль, аспект використання прибутку лише побіжно та поверхнево розглядається авторами, що ще більше підтверджує актуальність обраної теми.

Мета даної кваліфікаційної роботи полягає у дослідженні процесу формування, розподілу та використання прибутку в ТОВ «Телекарт-Прилад» та визначенні шляхів підвищення прибутку на досліджуваному підприємстві.

Для реалізації поставленої мети були визначені та розглянуті наступні завдання:

- описати поняття та значення прибутку для підприємства;
- дослідити формування та напрями використання прибутку на підприємстві;
- вивчити шляхи підвищення прибутку підприємства;
- охарактеризувати сучасний стан ТОВ «Телекарт-Прилад»;
- проаналізувати основні техніко-економічні показники підприємства ТОВ «Телекарт-Прилад»;
- здійснити аналіз динаміки та структури прибутку ТОВ «Телекарт-Прилад»;
- підвищити прибуток ТОВ «Телекарт-Прилад» за рахунок впровадження ERP-системи;
- підвищити прибуток ТОВ «Телекарт-Прилад» за рахунок створення нового виду продукції.

Об'єктом дослідження є прибуток як фактор підвищення ефективності діяльності підприємства ТОВ «Телекарт-Прилад».

Предметом дослідження виступає сукупність теоретико-методичних підходів та практичних засад щодо формування та використання прибутку задля підвищення ефективності роботи підприємства.

Методи дослідження. При написанні кваліфікаційної роботи були використані методи теоретичного узагальнення, спостереження, деталізації та синтезу, графічний, порівняння та логічного узагальнення, розрахунково-аналітичний, економіко-статистичний.

Інформаційна база дослідження. Статті в періодичних виданнях, монографії, підручники, навчальні посібники, статистичні дані, нормативно-правові акти, електронні джерела, звітність підприємства тощо.

Практичне значення результатів. Матеріали роботи можуть бути використані підприємством ТОВ «Телекарт-Прилад» для аналізу фінансового та техніко-економічного стану підприємства з метою оцінки діяльності та пошуку напрямів зростання конкурентоспроможності на ринку, виявлення можливих напрямів використання прибутку для підвищення ефективності діяльності підприємства.

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (40 найменувань) та 2 додатки. Загальний обсяг роботи становить 69 сторінок комп'ютерного тексту, містить 14 таблиць та 33 рисунки.

ВИСНОВКИ

Головна суб'єктивна мета діяльності кожного підприємства – отримання максимального прибутку при мінімальних витратах у своїй справі. У контексті сучасної конкуренції на ринку компаніям необхідно активізувати свої зусилля, щоб не лише утримати свої позиції, але й забезпечити подальший сталий розвиток та здобуття лідируючих позицій.

Прибуток як винагорода за ризик підприємницької діяльності та визначається як різниця між сукупним доходом і сукупними витратами у процесі здійснення цієї діяльності та спрямований на досягнення конкретного рівня конкурентоспроможності й іміджу підприємства.

В компанії процес створення та розподілу прибутку має бути побудований таким чином, щоб це сприяло зростанню ефективності, розширенню існуючих та появі нових напрямків діяльності, інноваційному розвитку та підтримці соціальної складової підприємства.

Дуже часто процеси формуванням прибутку, здебільшого, розглядаються з точки зору співвідношення доходів та витрат підприємства. Щодо розподілу прибутку, то часто це торкається питань взаємодії з податковими органами та акціонерами, тому ключовим завданням фінансової стратегії є розробка відповідних принципів для формування прибутку від основної діяльності та інших джерел.

Дуже часто процеси формуванням прибутку, здебільшого, розглядаються з точки зору співвідношення доходів та витрат підприємства. Щодо розподілу прибутку, то часто це торкається питань взаємодії з податковими органами та акціонерами, тому ключовим завданням фінансової стратегії є розробка відповідних принципів для формування прибутку від основної діяльності та інших джерел.

Основними джерелами резервів збільшення величини прибутку можна назвати збільшення обсягу реалізації виробленої продукції, зниження її собівартості, підвищення якості товарної продукції, реалізації її на більш вигідних ринках, пошук нових підходів до споживача, оптимізація витрат

фінансових ресурсів на підприємстві. Лише вміле використання всієї системи резервів може забезпечити достатні темпи зростання прибутку на підприємстві.

ТОВ «Телекарт-Прилад» – компанія, заснована в 1995 р., що спеціалізується на виробництві електронних приладів, інструментів та обладнанні. Це підприємство є провідним національним виробником сучасних цифрових засобів зв'язку, телекомунікаційного обладнання, обладнання для вимірювання електроенергії, систем паркування тощо.

Компанія продовжує нарощувати обсяги продажів кожного року, незалежно від кризових факторів, таких як тривала пандемія COVID-19, військове вторгнення Росії в Україну, знищення інфраструктури, зростання цін на енергоресурси та сировину, зниження доходів населення і попиту, а також висока інфляція. Ці чинники негативно впливають на діяльність не тільки окремих підприємств, а й на всю економіку України та світову економіку в цілому. У 2021 році, порівняно з 2020 роком, обсяг реалізованої продукції зріс на 61 110 грн, а у 2022 році відбувся значний стрибок до 618 713 тис. грн., що на 122 888 тис. грн. більше, ніж у попередньому році.

У структурі операційних витрати найбільшу питому вагу займають матеріальні витрати, Якщо на кінець 2020 року їхня питома вага у структурі операційних витрат складала 48,12%, то у кінці 2022 року – вже 81,82%, тобто збільшилась на 159,88%. По усім іншим елементам операційних витрат спостерігається досить суттєве скорочення.

Фінансовий результат від операційної діяльності суттєво знизився у 2021 р. порівняно з 2020 р. на 91,3%, але потім значно (у 6,34 рази) покращився у 2022 р., порівняно з 2021 р., демонструючи відновлення операційної ефективності.

Щодо ресурсів підприємства, то основні засоби демонстрували більш-менш стабільну динаміку за вартістю. При цьому рівень ефективності їх використання у 2022 р. склав 21,83 грн, тобто на кожну гривню використаних основних засобів припадало 21,83 грн створеної продукції. Це на 31,5 % більше, ніж у 2021 р., проте на 25,7 % менше, ніж у 2020 р.

Щодо оборотних коштів, то їх середньорічний залишок у 2022 р. склав 350815 тис. грн, що на 5,3 % більше ніж у 2021 р. та на 10,8% менше у порівнянні з 2020р. Проте ефективність їх використання у 2022 р. була найбільшою за 3 роки. Так коефіцієнт оборотності у 2022 р. склав 1,8 обороти, що на 18,4% більше, ніж у 2021 р. Середньорічна продуктивність праці одного працівника знизилась у 2022 р. таож була найбільшою і склала 1339,21 тис. грн., що більше на 31,5% порівняно з 2021 р. Це відбувається при одночасному скороченні чисельності персоналу у 2022 р. на 5,1%, порівняно з 2021 р.

Витрати на одиницю реалізованої 2022 р. склали 85,7 грн., що на 4,6% нижче за рівень 2021 р., проте на 19,1% більше у порівнянні з 2020 р. Чистий прибуток значно знизився у 2021 р. і склав лише 5 960 тис. грн., але зріс у 2022 р. до 31754 тис. грн, що свідчить про позитивну динаміку після падіння

ТОВ «Телекарт-Прилад» порівняно з 2021 р. значно покращилися показники прибутку. Так валовий прибуток у 2022 р. порівняно з 2021 р. збільшився на 75,1%. Прибуток від реалізації збільшився на 121,11%. Фінансовий результат від операційної діяльності збільшився з 4793 тис. грн до 35103 тис.грн.. тобто у 6,32 рази. Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування також зросли з 7272 тис.грн. до 38726 тис.грн., тобто у 4,32 рази. Так само і чистий прибуток з 5960 тис. грн у 2021 р. збільшився до 31754 тис. грн, тобто збільшився 4,32 рази. Проте необхідно зауважити, що у порівнянні з 2020 р. відбулося скорочення усіх зазначених показників, що вимагає від підприємства пошуку шляхів збільшення прибутку для підвищення ефективності роботи ТОВ «Телекарт-Прилад» пропонується запровадити корпоративну систему планування ресурсів (ERP). ERP-системи допомагають підтримувати організаційні цілі, забезпечуючи багатофункціональну систему взаємозв'язку для всієї компанії. Це дозволить ефективно збирати, зберігати, інтерпретувати та керувати інформацією.

Повнофункціональна ERP-система не лише автоматизує типові бізнес-процеси, але й стає основою для вирішення важливих стратегічних і управлінських завдань. Це забезпечує компанії конкурентну перевагу,

покращуючи її здатність до адаптації в умовах швидко змінюваного ринкового середовища.

Приріст чистого доходу від реалізації даного виду продукту складе: 11700 тис. грн. При собівартості у 76200 тис. грн, приріст валового прибутку складе 4080 тис. грн. Тобто виробництво даного виду продукту є цілком обґрунтованим і доцільним

1. Список використаних джерел

2. Бойчик І. М. Економіка підприємства: підручник. Київ: Кондор-Видавництво, 2016. 378 с.
3. Скрипник М.І. Соціально-економічна сутність категорії "прибуток підприємства". Збірник наукових праць Державного економіко-технологічного університету транспорту. Київ, 2013. № 25. С. 287-296.
4. Орехова А.І. Економічна сутність категорії прибуток. *Інноваційна економіка*. 2019. №7. С. 313- 316.
5. Висока О.Є. Економічна сутність прибутку та концепції його формування Наукові праці КНТУ. Економічні науки. 2010. № 17. С. 293-299
6. Блонська В.І. Вдосконалення системи розподілу та використання прибутку підприємства. *Вісник НЛТУ України*. 2020. №7. С. 91-96.
7. Омельченко К. Еволюція теоретичних підходів до визначення прибутку підприємства. *Історія народного господарства та економічної думки України*. 2016. №49 С.309-327. URL: <https://www.europub.co.uk/articles/-A-201568>
8. Гречко А. В., Мельнікова О. М. Дослідження факторів впливу на прибутковість підприємства та пошук резервів збільшення прибутку. *Ефективна економіка*. 2017. № 11. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5862>
9. Романова Т. В., Даровський Є. О. Чинники, що впливають на збільшення прибутку підприємств України в сучасних умовах. *Ефективна економіка*. 2015. № 4. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3976>
10. Васильцова, С., Майстро, Р., & Литвин, К.. Шляхи підвищення прибутковості діяльності підприємства в сучасних умовах. *Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут"*. *Економічні науки*. 2021. №3. С.63–67. URL: <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2021.3.63>
11. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління

12. підприємством: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 196 с.
13. Фінанси підприємств : підручник / В. В. Сокуренко, Д. В. Швець, С.М. Бортник, С. О. Ткаченко ; за заг. ред. В. В. Сокуренка; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – 2-ге вид., допов. та перероб. – Харків : ХНУВС, 2022. 292 с.
14. Вороніна В.Л. Ідентифікація видів прибутку як об'єкту бухгалтерського обліку, аналізу та контролю. *Інфраструктура ринку*. 2017. Випуск 5. С.190-196
Шафорост Я.П. Сутність прибутку як економічної категорії: історичний аспект / Я.П. Шафорост // Наукові праці НДФІ. – 2011. – Вип. 1. – С. 155-163
15. Чернега І.І. Прибуток на підприємстві та фактори, що на нього впливають. *Управління розвитком*. 2014. 11(174). С. 45-48.
16. Грознецька Л. Прибуток суб'єктів господарювання – важлива категорія ринкової економіки. *Збірник наукових праць Державного економіко-технологічного університету транспорту. Сер.: Економіка і управління*. 2016. Вип. 35. С. 174-181.
17. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. – 196 с.
18. Писарева О.А. Особливості факторного аналізу чистого прибутку як основного показника фінансових результатів діяльності ПП "Аскон". *Управління розвитком*. 2014. № 3. С. 30-32. 18.
19. Фінанси підприємств : підручник / В. В. Сокуренко, Д. В. Швець, С. М. Бортник, С. О. Ткаченко ; за заг. ред. В. В. Сокуренка; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. 2-ге вид., допов. та перероб. Харків : ХНУВС, 2022. 292 с.
20. Венгер В.В. Фінанси: навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2019. 432 с.

21. Коцюрба О. Фінанси підприємств: практикум. Навчальний посібник. Коцюрба О. Кропивницький: 2022. 160 с.;
22. Гудзь, Ю.Ф., Янковський, В.А. Г 93 Фінанси підприємств : метод. рек. до вивч. дисц.; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. фінансів та банківської справи. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2020. 53 с.; 22.
23. Кремень О.І. Фінанси: навчальний посібник для ст-ів ВНЗ / О.І. Кремень, В.М. Кремень. К. : Центр учбової літератури, 2019. 416 с.
24. Непочатенко О.О., Мельничук Н.Ю. Фінанси підприємств: підручник. О.О. Непочатенко, Н.Ю. Мельничукю. К. : Центр учбової літератури, 2019. - 504 с.;
25. Веб-сторінка ТОВ «Телекарт-Прилад» URL: <https://telecard.odessa.ua/> (дата звернення 01.03.2023)
26. Річна фінансова звітність ТОВ "Телекарт Прилад 2020. URL: <https://clarityproject.info/> (дата звернення: 27.05.2021)
27. Річна фінансова звітність ТОВ "Телекарт Прилад. 2021. URL: <https://clarityproject.info/> (дата звернення: 27.05.2021)
28. Річна фінансова звітність ТОВ "Телекарт Прилад. 2022. URL: <https://clarityproject.info/> (дата звернення: 27.05.2021)
29. Шифрин М.Б. Стратегічний менеджмент: підручник для академічного бакалаврату. 3-є вид., випр. і доп. Москва: Видавництво Юрайт, 2019. 321 с.
30. Янковий О. Г. Альтернативні моделі факторного індексного аналізу. Статистична оцінка соціально-економічного розвитку: зб. наук. пр. за матер. Всеукраїнській наук.-практ. конф., 20 травня 2010 р. Хмельницький. 2010. С.15-19.
31. Янковий О. Г. Детерміновані моделі факторного економічного аналізу. Методологія статистичного забезпечення розвитку регіону: монографія / за ред. А. З. Підгорного. Одеса: Атлант, 2012. С. 125-143.

32. Янковий О. Г. Індексні моделі факторного економічного аналізу. Сучасні технології управління підприємством та можливості використання інформаційних систем: стан, проблеми, перспективи: матер. 5-ї міжнар. наук.-практ. конф. 26-27 березня 2010 р. Одеса. ОНУ. 2010. С.272-277.
33. Богацька Н.М. Прибуток підприємства: його роль, формування та резерви збільшення в умовах ринкової економіки. *Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»*. № 9, 2019. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7253> (дата звернення 15.01. 2023).
34. Богацька Н.М., Кузьменко М.М. Прибуток підприємства як рушійна сила функціонування ринкової економіки. *Вісник ХНУ*. № 2, 2018. С.102-105.
35. Богацька Н. М., Кричевська О. А. Організаційно-економічний механізм забезпечення прибутковості підприємства. *Молодий вчений*. 2016. №12. С. 655-658.
36. Гайбура Ю. А., Загнітко Л. А. Прибутковість підприємства: поняття, фактори, резерви. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: Економіка і менеджмент. 2017. №24 (2). С. 99–104.
37. Джеджула В. В., Єпіфанова І. Ю. Фактори впливу на формування прибутку підприємств. *Електронне наукове фахове видання з економічних наук «Modern Economics»*, №14. 2019. С. 81–86.
38. Гаватюк Л.С., Дармограй Н.В., Хімійчук Г.М. Прибутковість українських підприємств: реалії сьогодення. *Молодий вчений*. 2016. № 1 (28). С. 40–43.
39. Добровольська О.В., Терещенко В.О. Резерви підвищення прибутковості підприємства в умовах ринку. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2016. Випуск 2. С. 194-197.
40. Духновська Л. М., Павлов В. С. Прибутковість підприємства: сутність та ефективність управління. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Випуск 17, частина 1. 2018. С. 100-102.